

Vissers van mensen

Overdenking 7 februari 2015. Jesaja 6.1-8, Lucas 5.1-11

Thema's: geroepen worden, vissers van mensen worden.

Jesaja ervaart het wonderlijke visioen van de serafs in de tempel. Zijn mond wordt met een gloeiende kool aangeraakt om zijn lippen rein te maken, zodat hij profeet kan worden.

De leerlingen ervaren een wonderbaarlijke visvangst. De hele nacht hadden ze te vergeefs gevist. De vissen wilden niet bijten. Nu dat Jezus ze de opdracht geeft, en ze op zijn woord uitvaren om vis te vangen, lukt het wel. Net als Jesaja voelt Petrus zich niet waardig om met Jezus om te gaan. Van een roeping is expliciet nog geen sprake. Maar als Jezus hem roept, en zegt: "Wees niet bang, voortaan zul je mensen vangen", laten ze alles achter en gaan ze met hem mee.

Het thema roeping is een moeilijk thema, dat ons vaak in verlegenheid brengt. Mensen die een roeping volgden zijn vaak de mensen die we bewonderen als historisch belangrijke figuren. Mensen die hun stempel op de wereld hebben gedrukt. Aan die mensen kunnen we zien hoe het is om een geroepene te zijn. We kunnen inspiratie putten uit hun daden. Ze dienen ons allen tot voorbeeld. Maar kunnen wij ons ook allemaal zo laten roepen als zij gedaan hebben? Of is dit slechts aan weinigen voorbehouden?

Voor mijn leerlingen in de godsdienstlessen probeer ik altijd een paar praktijkvoorbeelden te geven, van mensen die gegrepen zijn door een visioen, door een wonder, en zelf in beweging komen en zo tot grote daden komen. Hier in Giethoorn vertel ik natuurlijk altijd over ds. Hylkema. Ik vind het belangrijk dat de leerlingen weten wie hij was, en wat voor stempel hij op Giethoorn en op Nederland hij heeft gedrukt. Maar op de Woldschool in Steenwijkerwold is hij natuurlijk niet zo bekend. Ik heb daar natuurlijk wel eens wat over ds. Hylkema verteld aan de hand van Fredeshiem. Soms gaan ze namelijk met die school naar Fredeshiem als ze samen komen met hun uitwisselingschool uit Barcelona (geloof ik). Dus dan vertel ik ze het verhaal van Fredeshiem, en dan begin ik natuurlijk ook bij ds. Hylkema.

Maar dit jaar ben ik met eens gaan verdiepen in welke plaatselijke heilige er nou op het dorp Steenwijkerwold zijn stempel gedrukt heeft. En toen kwam ik

op Pastoor Muiteleman, die De Voorzienigheid aan de Gelderingen heeft opgericht. Een instelling waar sommigen onder jullie nog een opleiding hebben genoten: op de MAVO, de HAVO of de daarop volgende huishoudschool of kweekschool. De Voorzienigheid was een begrip van 1893 tot 1991, bijna 100 jaar lang.

De verhalen van zulke 'geroepenen' zijn natuurlijk indrukwekkend. Wie had er gedacht dat er vanuit de roeping van mensen als ds. Hylkema, en pastoor Muiteleman, zulke onuitwisbare indrukken op deze wereld zouden achterblijven? Zinkt ons daarbij niet de moed in de schoenen? Zijn wij niet nog minder dan mieren, vergeleken met deze grootheden? Waar moeten wij dan groot in zijn, om als geroepenen mee te tellen? Of zijn wij bij voorbaat kansloos voor het krijgen van eeuwige roem, als we geen indrukwekkende gebouwen en instellingen nalaten? Of al is het maar een eigen straatnaam? Ook wij voelen ons, net als Jesaja, en net als de discipel Simon, onwaardig om met Jezus mee te gaan! De moed zinkt ons al bij voorbaat in de schoenen...

Totdat er een wonder gebeurt.

Jezus roept de leerlingen niet in de eerste instantie om met Hem mee te gaan. Nee, hij geeft Simon de opdracht om te gaan vissen. Eerst komt hij met tegenwerpingen en bezwaren: ze hebben al de hele nacht gevestigd, en toen wilden ze ook al niet bijten... Maar als u het zegt, zal ik de netten uitwerpen. En dan gebeurt dat wonder: als ze op Jezus' woord gaan vissen, scheuren de netten haast van de vis. En hebben ze twee boten nodig om de vis aan wal te brengen. Onder de indruk van het wonder wil Simon eerst dat Jezus weggaat van hem, omdat hij zich dit wonder onwaardig vindt. En hij is niet de enige met deze mening, ook de andere vissers zijn met stomheid geslagen. Ook hun eerste reactie is: dit kan niet waar zijn. Wegwezen! Maar toen zei Jezus: "Weest niet bang: voortaan zul je mensen vangen."

Kortom de vissers moeten in de eerste instantie gewoon hun beroep uitoefenen. Nederig en zonder kapsones. Ook Jesaja moet erkennen dat hij maar een mens is. Dan gebeurt het wonder, en krijgen Jesaja, en Simon en de andere leerlingen, van God zelf de kracht om als geroepene op te treden. Jezus maakt van Simon Petrus en de andere leerlingen "vissers van mensen". Ze blijven vissers, maar gaan nu mensen helpen, door ze uit hun zee van ellende, van ziekte, sociale uitsluiting en betenheid, omhoog te trekken. De

mensen met wie ze te maken zullen krijgen, voelen zich allerm minst als vissen in het water. Het zijn mensen in nood, die hulp nodig hebben.

Wat betekent dat nu voor ons? Als wij ook geroepen zijn, dan betekent dat in de eerste instantie, dat wij gewoon ons beroep moeten doen. Onze taak waar wij voor gesteld zijn in deze wereld. Maar we moeten dit doen als geroepenen: nederig maar vol toewijding. We moeten wat we doen, proberen zo goed mogelijk te doen. Alsof het iets kostbaars is, dat we van God gekregen hebben. Als is het maar eenvoudig werk, of als is het maar vrijwilligerswerk, we moeten het doen als een opdracht van God: vol liefde en toewijding. Tegelijk moeten we ervoor open staan, dat er misschien een wonder gebeurt. Al is het maar een wondertje. Een grotere visvangst. Misschien een bijzondere ontmoeting. Misschien een kansloos kind, dat zich tegen de verwachting in, toch goed ontwikkelt. Of een opgegeven zieke, die toch geneest.

Ook ds. Hylkema en pastoor Muite man konden hun werk niet alleen doen. Ds. Hylkema moest wel kunnen rekenen op de samenwerking met allerlei mensen in Giethoorn, die het werk deden. We zeggen we: ds. Hylkema heeft het Kraggehuis gebouwd, maar het waren natuurlijk de Gietersen zelf, die er de schouders onder zetten. Niet alleen ds. Hylkema was geroepen, maar alle mensen die de kraggen bij elkaar geduwd hebben, en die stenen, balken en dakriet overgevoerd hebben. Ds. Hylkema was de eerste om dat te erkennen: hij gebruikte graag het beeld van de kloppende heiland, die voor de deur staat, wachtend tot er opgedaan wordt. Die kloppende heiland is het wonder, waar je waakzaam voor moet zijn, waar je ook een klein beetje in moet geloven. Ook pastoor Muite man in Steenwijkerwold was niet alleen: zonder de zusters van de congregatie van de Voorzienigheid was hij nergens geweest. Zij waren net zo goed geroepen als hij.

Ook wij zijn geroepenen. Wat wij moeten doen is dat wat we altijd doen, maar dan in het vertrouwen dat het een hoger doel kan dienen, als we het vanuit de juiste gezindheid doen. En die gezindheid is die van Simon Petrus. Die gaat vissen, omdat Jezus het hem vraagt. Niets uitzonderlijks ten opzichte van wat hij altijd al deed. En zo zag hij het wonder voor zijn ogen gebeuren. De vissen kwamen in groten getale. En zo werd hij zelf het wonder, en kon hij een visser van mensen worden.

Amen